

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13, 89/16 и 5/22) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2020. ГОДИНУ ПОЛИТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ „НАША ХЕРЦЕГОВИНА“

Број: 03-07-6-1207/21
Сарајево, 04.08.2022. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Политичке организације „Наша Херцеговина“ за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјенивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, утврђено је да је Политичка организација „Наша Херцеговина“ прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 8. став (1), члана 11. став (1) и члана 12. став (1), (3) и (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горњих напомена, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Политичке организације „Наша Херцеговина“ за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Преглед и контрола финансијских извјештаја проведени су у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Политичка организација „Наша Херцеговина“ се финансирала из сљедећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	600,00	53,91
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	00,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	0,00	0,00
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	600,00	53,91
II	Остали приходи и друго	512,98	46,09
	Извори финансирања (I+II)	1.112,98	100,00

У годишњем финансијском извјештају политичка странка није исказала расходе.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНKE

Назив политичке странке је Политичка организација „Наша Херцеговина“.

Политичка странка је уписана је у регистар код Основног суда у Требињу, Рјешењем број: 095-0-Ф-И-16-000-008 од 17.05.2017. године.

Сједиште странке је у Билећи, на адреси Улица Завојска број 2.

Лице овлаштено за представљање и заступање Политичке организације „Наша Херцеговина“ је Немања Папић, предсједник странке.

Лице овлаштено за финансијске извјештаје за 2020. годину је Јелена Уљаревић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, Политичка организација „Наша Херцеговина“ има сљедећу организациону структуру:

- Главни одбор Билећа.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Политичке организације „Наша Херцеговина“ за 2020. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијских извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је остварила трошкове изборне кампање у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Политичке организације „Наша Херцеговина“ обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијским извјештајима са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на чланарине, остале приходе и трошкове изборне кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Контрола финансијских извјештаја Политичке организације „Наша Херцеговина“, у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, обавља се први пут.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

- а) Прегледом годишњег финансијског извјештаја утврђено је да је Политичка организација „Наша Херцеговина“ прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.**

Странка није сачинила програм утрошка средстава. Увидом пословне књиге политичке странке и изводе са трансакцијског рачуна утврђено је да је странка остварила трошкове које је платила у износу од 1.115,72 КМ, као и трошкове закупнине који нису плаћени, нити је могуће утврдити њихов износ, обзиром да политичка странка осим изјаве да је користила простор није доставила податке о износу закупнине.

С обзиром да је политичка странка 2020. године средства трошила без програма утрошка средстава, прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

- б) Политичка странка је прекршила одредбе члана 5. став (4) и члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.**

Политичка организација „Наша Херцеговина“ није у пословним књигама успоставила евиденције, нити је у финансијском извјештају пријавила неновчану донацију коју је остварила кориштењем пословног простора без плаћања накнаде. На захтјев Централне

¹ У складу са одредбом из члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог Закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

изборне комисије БиХ да достави документацију о кориштењу пословних простора, политичка странка је доставила изјаву, коју потписује предсједник странке, да Политичка организација „Наша Херцеговина“ користи пословне просторије без накнаде у улици Завојска број 2.

Обзиром да политичка странка није доставила податке о донатору, односно власнику пословних просторија, нити је доставила другу документацију на основу које се може утврдити идентитет донатора, остварила је донацију која је одредбом из члана 8. став (1) зачка е) Закона о финансирању политичких странака забрањена политичким стракама.

с) Странка је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1), (3) и (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

Прегледом финансијског извјештаја и додатне документације утврђено је да Политичка организација „Наша Херцеговина“ није успоставила потпуне и тачне евиденције о приходима и расходима, годишњи финансијски извјештај и постизборни финансијски извјештај је поднијела након законом прописаног рока, извјештај није попунила на начин како је Централна изборна комисија БиХ прописала Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13 и 89/16) - у даљем тексту: Правилник, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1), (3) и (4) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Годишњи финансијски извјештај за 2020. годину Политичка организација „Наша Херцеговина“ је у електронској форми поднијела 08.09.2021. године и у чврстој копији 09.09.2021. године, односно у току поступка који је Централна изборна комисија БиХ покренула ради утврђивања одговорности политичке странке за неподношење финансијског извјештаја². У складу са одредбама члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака, странка је била обавезна извјештај поднијети до 31.03.2021. године.
- (2) Финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године, политичка странка у електронској форми поднијела 08.09.2021. године и у чврстој копији 09.09.2021. године, иако је у складу са одредбама из члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине и одредбама из члана 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака била обавезна да финансијски извјештај поднесе до 15.01.2021. године.
- (3) Странка није успоставила потпуне и тачне евиденције о својим приходима и није их правилно класификовала у финансијском извјештају који је поднијела Централној изборној комисији БиХ, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 13. и 18. Правилника.
 - У финансијском извјештају политичка странка је пријавила приход од чланарина у износу од 600,00 КМ и остале приходе у износу од 512,98 КМ, што укупно износи 1.112,98 КМ. Увидом у изводе са трансакцијског рачуна, благајничку документацију и пословне књиге, утврђено је да је странка наведене приходе остварила у износу од 1.115,00 КМ и то искључиво од чланарина.

² Обзиром да је политичка странка поднијела финансијски извјештај прије изрицања санкције, Централна изборна комисија БиХ је, у складу са одредбом из члана 14. став (3) Закона о финансирању политичких странака, 11.11.2021. године донијела закључак о обустави поступка против Политичке организације „Наша Херцеговина“.

- У пословним књигама и финансијском извјештају политичка странка није пријавила неновчану донацију, коју је остварила кориштењем пословног простора без плаћања закупнине, као што је наведено у налаз под б).
- (4) Странка у пословним књигама није успоставила потпуне евиденције о својим расходима, док у финансијском извјештају који је поднијела Централној изборној комисији БиХ није уопште исказала расходе, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 21., 22. и 23. Правилника.
- У пословним књигама политичка странка је евидентирала расходе у износу од 1.115,72 КМ и то: трошкове таксе за овјеру за учешће на изборима у износу од 1.100,00 КМ и трошкове платног промета у износу од 15,72 КМ. Наведен трошкове политичка странка није пријавила у финансијском извјештају.
 - Трошак закупнине, чији износ није утврђен из разлога што политичка странка није доставила податке о површини простора и цијени закупа, није евидентиран ни у пословним књигама ни у финансијском извјештају.
- (5) У финансијском извјештају политичка странка није пријавила промет новчаних средстава у складу са одредбама члана 11. и 12. Правилника.
- Странка у финансијском извјештају није пријавила два трансакцијска рачуна. Према изводима и валутној картици банке, које је доставила политичка странка, путем једног трансакцијског рачуна остварен је промет у износу од 1.115,72 КМ, док путем другог рачуна није било промета.
 - У финансијском извјештају странка је пријавила промет путем благајне и то: уплате у износу од 1.112,98 КМ, исплате у износу од 1.105,70 КМ и стање на дан 31.12.2020. године у износу од 7,28 КМ. Кроз благајничку документацију, коју је доставила политичка странка, евидентирани су и уплате и исплате у износу од 1.115,00 КМ.
 - У пословним књигама политичка странка је евидентирала негативан салдо средстава на трансакцијском рачуну у износу од 0,72 КМ. У складу са рачуноводственим прописима износ од 0,72 КМ представља финансијску обавезу политичке странке.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ³ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Политичка организација „Наша Херцеговина“ је у сврху изборне кампање могла да потроши 5.546,10 КМ.

У финансијском извјештају за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора 2020. године, као и годишњем финансијском извјештају за 2020. годину Политичка организација „Наша Херцеговина“ није исказала трошкове изборне кампање.

³ Члан 15.10 став (2) прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Председништва БиХ, и председника и потпредседнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

На упит Централне изборне комисије БиХ на који начин је финансирала изборну кампању и у ком итносу, обзиром да у финансијским извјештајима није исказала трошкове изборне кампање, Политичка организација „Наша Херцеговина“ је доставила одговор у коме наводи да је, као локални покрет, од прикупљене чланарине уплатила таксу за излазак на изборе, а будући да није имала осталих новчаних прилива, кампању је базирала на друштвеним мрежама.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Политичкој организацији „Наша Херцеговина“ да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака и Изборног закона БиХ, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сваке године доноси програм утрошка средства и да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом,*
- *да пријављује све прилоге, без обзира на који начин их остварује, водећи рачуна о идентитету донатора,*
- *да се не финансира из забрањених извора*
- *да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да успостави потпуне и тачне евиденције о новчаним токовима, приходима, расходима и обавезама,*
- *да финансијске извјештаје Централној изборној комисији БиХ подноси у законом прописаним роковима и да их попуњава у складу са подзаконским актима Централне изборне комисије БиХ.*

КОМЕНТАР

Политичка странка се није очитовала на налазе ревизије наведене у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину.

Помоћник ревизора

Мр.сц. Горан Цицковић

Шеф Службе за ревизију, ревизор

Мр.сц. Хасида Гушић